

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเปรียบเทียบ ต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงไก่เนื้อ แบบวิธีประกันราคาและวิธีรับจ้างเลี้ยง ใน โรงเรือนแบบปิด ของเกษตรกร จังหวัดลำปางครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการ ศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของการลงทุนเลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญาการเลี้ยงแบบวิธีประกันราคาและวิธีรับจ้างเลี้ยงใน โรงเรือนแบบปิดของเกษตรกร จังหวัดลำปาง เพื่อเป็นแนวทางเลือกให้แก่เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูล จากแบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ จังหวัดลำปาง ขอบเขตการศึกษานั้นประกอบด้วย 3 อำเภอตัวอย่าง ซึ่งเป็นอำเภอที่มีการเกษตรที่ ขึ้นทะเบียนฟาร์ม เลี้ยงไก่เนื้อมากที่สุด 3 อันดับ คือ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอสบปราบ และ อำเภอเสริมงาม จำนวนรวมทั้งสิ้น 31 ราย และได้แบ่งกลุ่มการศึกษาเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 6,000 – 8,500 ตัว และกลุ่มที่ 2 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 9,000 – 10,000 ตัว รูปแบบของโรงเรือน เป็นลักษณะโรงเรือนแบบปิด โดยกำหนดอายุโครงการเท่ากับจำนวนปีที่จ่ายชำระหนี้เงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร มีระยะเวลา 12 ปี รวมทั้งผู้ศึกษาได้ ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การศึกษานี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน ทั้ง 3 วิธี คือวิธีระยะเวลาต้นทุน วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ และวิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ แบบวิธีประกันราคาและวิธีรับจ้างเลี้ยง

ในโรงเรือนแบบปิด ของเกษตรกร จังหวัดลำปาง

เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ โรงเรือนแบบปิด ในจังหวัดลำปาง ประกอบไปด้วยเกษตรกรในเขตอำเภอเมืองลำปาง อำเภอเสริมงาม และอำเภอสบปราบ โดยจำแนกเป็นการเลี้ยงตามพันธะสัญญาแบบประกันราคา จำนวน 20 ราย และการเลี้ยงตามพันธะสัญญาแบบรับจ้างเลี้ยง จำนวน 11 ราย รวมจำนวน 31 ราย ในการศึกษาจะทำการแบ่งกลุ่มเกษตรกรออกเป็น 2 กลุ่ม ตามจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น มีรายละเอียด ดังนี้

1. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ตามพันธะสัญญาแบบวิธีประกันราคา

1.1 กลุ่มที่ 1 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 6,000–8,000

ตัว มีจำนวน 9 ราย

1.2 กลุ่มที่ 2 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 9,000–10,000

ตัว มีจำนวน 11 ราย

2. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ตามพันธะสัญญาแบบวิธีรับจ้างเลี้ยง

2.1 กลุ่มที่ 1 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 6,000–8,500

ตัว มีจำนวน 10 ราย

2.2 กลุ่มที่ 2 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 9,000–10,000

ตัว มีจำนวน 1 ราย

ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ แบบวิธีประกันราคา มีดังนี้

เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญาแบบวิธีประกันราคา จำนวน 20 คน ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 40–49 ปี มากที่สุด มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี มากที่สุด โดยมีแหล่งเงินทุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) มากที่สุด พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น กลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยจำนวนเงินกู้ของเกษตรกรต่อราย เป็นเงิน 428,032.08 บาท กลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยจำนวนเงินกู้ของเกษตรกรต่อราย เป็นเงิน 549,783.20 บาท

ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ แบบวิธีรับจ้างเลี้ยง มีดังนี้

เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญาแบบวิธีรับจ้างเลี้ยง จำนวน 11 คน ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 40–49 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มากที่สุด โดยมีแหล่งเงินทุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) มากที่สุด พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่นในกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยจำนวนเงินกู้ของเกษตรกรต่อราย เป็นเงิน 380,002.56 บาท กลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยจำนวนเงินกู้ของเกษตรกรต่อราย เป็นเงิน 300,000.00 บาท

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า เกษตรกรที่มีการเลี้ยงไก่เนื้อในโรงเรือนแบบปิดตามพันธะสัญญาทั้งแบบวิธีประกันราคาและแบบวิธีรับจ้างเลี้ยง จะใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงแต่ละรุ่น(งวด) นับตั้งแต่เริ่มนำไก่เข้าฟาร์มจนถึงวันที่จับไก่เพื่อส่งจำหน่าย โดยเฉลี่ยประมาณ 42–45 วัน

ซึ่งการกำหนดวันเวลาในการจับจำหน่าย ทางบริษัทรวบรวมจรรยาบรรณของเกษตรกรจะเป็นผู้แจ้งวันเวลาให้แก่เกษตรกรได้รับทราบ และระยะเวลาในการพักเลี้ยงเพื่อทำการฆ่าเชื้อโรค และจัดเตรียมโรงเรือน เพื่อเลี้ยงไก่พันธุ์เนื้อในรุ่น (งวด) ต่อไป โดยเฉลี่ยประมาณ 26-28 วัน ดังนั้นเกษตรกรจะมีการดำเนินการเลี้ยงไก่เนื้อ โดยเฉลี่ยประมาณ 5 รุ่นต่อปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนของการเลี้ยงไก่เนื้อ ในโรงเรือนแบบปิด ของเกษตรกร จังหวัดลำปาง

ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงไก่เนื้อ ในโรงเรือนแบบปิดของเกษตรกร จังหวัดลำปาง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ซึ่งประกอบไปด้วย ต้นทุนที่ดิน ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างโรงเรือน รวมถึงค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเลี้ยงไก่ ซึ่งมีอายุการใช้งานติดต่อกันหลายปี

2.2 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับ ต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆ จากการศึกษาพบว่า ต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญาการเลี้ยงแบบวิธีประกันราคา และวิธีรับจ้างเลี้ยงมีความแตกต่างกัน แต่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆ มีความเหมือนกัน ดังนี้

2.2.1 ต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญาประกันราคา ประกอบด้วย วัตถุดิบ คือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพันธุ์ไก่ ค่าอาหาร ไก่ และค่าเคมีภัณฑ์และเวชภัณฑ์ ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต คือ ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายในวัสดุรองพื้น และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆ เป็นต้น

2.2.2 ต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญาวิธีรับจ้างเลี้ยง เกษตรกรไม่ต้องรับผิดชอบเงินลงทุนในส่วนของ วัตถุดิบ คือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพันธุ์ไก่ ค่าอาหาร ไก่ และค่าเคมีภัณฑ์และเวชภัณฑ์ เนื่องจากบริษัทคู่สัญญาจะเป็นผู้ลงทุน ต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงไก่ตามพันธะสัญญานี้ มีเพียงต้นทุนแปรสภาพประกอบด้วย ค่าแรงงานทางตรงและค่าใช้จ่ายการผลิต คือ ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายในวัสดุรองพื้น และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆ เป็นต้น

ดังนั้น จากการศึกษา ต้นทุน ของเกษตรกรผู้เลี้ยง ไก่เนื้อในโรงเรือนแบบปิดตามพันธะสัญญาแบบวิธีประกันราคาและวิธีรับจ้างเลี้ยง จำแนกตามกลุ่มที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่นของเกษตรกรจังหวัดลำปาง ได้ผลสรุปของการศึกษา ดังนี้

1. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ตามพันธะสัญญาแบบวิธีประกันราคา

1.1 กลุ่มที่ 1 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 6,000-8,500 ตัว มีจำนวน 9 ราย มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเฉลี่ยต่อโรงเรือนที่จะจ่ายในปีที่ลงทุน เริ่มแรกเท่ากับ 1,289,078.63 บาท ปีที่ 4 ปีที่ 8 ปีที่ 12 เท่ากับ 4,304.40 บาท ปีที่ 6 เท่ากับ 34,533.22 และปีที่ 11 เท่ากับ 347,011.59 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตั้งแต่ปีที่ 1 จนถึงปีที่ 12 เท่ากับ 3,446,151.43 – 9,476,579.96 บาท (ตาราง 4.53)

1.2 กลุ่มที่ 2 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 9,000-10,000 ตัว มีจำนวน 11 ราย มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเฉลี่ยต่อโรงเรือนที่จะจ่ายในปีที่ลงทุน เริ่มแรกเท่ากับ 1,372,904.44 บาท ปีที่ 4 ปีที่ 8 ปีที่ 12 เท่ากับ 4,125.93 บาท ปีที่ 6 เท่ากับ 37,255.36 และปีที่ 11 เท่ากับ 373,230.55 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตั้งแต่ปีที่ 1 จนถึงปีที่ 12 เท่ากับ 4,234,176.62-11,663,294.56 บาท (ตาราง 4.54)

2. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ตามพันธะสัญญาแบบวิธีรับจ้างเลี้ยง

2.1 กลุ่มที่ 1 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 6,000-8,500 ตัว มีจำนวน 10 ราย มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเฉลี่ยต่อโรงเรือนที่จะจ่ายในปีที่ลงทุน เริ่มแรกเท่ากับ 1,091,702.00 บาท ปีที่ 4 ปีที่ 8 ปีที่ 12 เท่ากับ 3,525.48 บาท ปีที่ 6 เท่ากับ 27,662.20 และปีที่ 11 เท่ากับ 209,176.52 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตั้งแต่ปีที่ 1 จนถึงปีที่ 12 เท่ากับ 173,949.29-208,377.79 บาท (ตาราง 4.55)

2.2 กลุ่มที่ 1 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 9,000-10,000 ตัว มีจำนวน 1 ราย มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเฉลี่ยต่อโรงเรือนที่จะจ่ายในปีที่ลงทุน เริ่มแรกเท่ากับ 1,268,550.00 บาท ปีที่ 4 ปีที่ 8 ปีที่ 12 เท่ากับ 5,850.00 บาท ปีที่ 6 เท่ากับ 19,500.00 และปีที่ 11 เท่ากับ 310,200.00 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตั้งแต่ปีที่ 1 จนถึงปีที่ 12 เท่ากับ 199,550.00-259,528.22 บาท (ตาราง 4.56)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับ รายได้หรือผลตอบแทนของการเลี้ยงไก่เนื้อ ในโรงเรือนแบบปิด ของเกษตรกร จังหวัดลำปาง

รายได้หรือผลตอบแทนของการเลี้ยงไก่เนื้อในโรงเรือนแบบปิด ของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ จังหวัดลำปาง มีการจำแนกตามพันธะสัญญา แบบวิธีประกันราคาและวิธีรับจ้างเลี้ยง ซึ่งมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษา ได้เก็บข้อมูลผลตอบแทนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2552 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552 และได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนสำหรับการคำนวณรายได้จากการดำเนินงานตลอดอายุโครงการ 12 ปี โดยมีรายละเอียดในแต่ละพันธะสัญญา ดังนี้

3.1 องค์ประกอบของรายได้ที่เกี่ยวข้องจากการลงทุนเลี้ยงไก่เนื้อตามแบบวิธีประกันราคาในโรงเรือนปิด ประกอบด้วย รายได้ทางตรงที่เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อได้รับจากการจำหน่ายไก่เนื้อมีชีวิตในแต่ละ รุ่น(งวด) ของการเลี้ยงในหนึ่งปี รายได้ทางอ้อม ประกอบด้วยรายได้จากการขายมูลไก่ รายได้จากการขายดูง กระสอบอาหาร ไก่ และ รายได้จากการขาย เศษซากของทรัพย์สิน

3.2 องค์ประกอบของรายได้ที่เกี่ยวข้องจากการลงทุนเลี้ยงไก่เนื้อตามแบบวิธีรับจ้างเลี้ยง ในโรงเรือนปิด ประกอบด้วย รายได้ทางตรงที่เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อได้รับจากการรับจ้างเลี้ยงไก่เนื้อและขายคืนไก่เนื้อมีชีวิตให้แก่บริษัทคู่สัญญา ในแต่ละรุ่น(งวด)ของการเลี้ยงในหนึ่งปี รายได้ทางอ้อม ประกอบด้วย รายได้ จากการขายมูลไก่ เท่านั้น ในการศึกษาครั้งนี้ไม่พบเกษตรกรที่มีรายได้จากการขายดูงกระสอบอาหารไก่ และรายได้จากการขายเศษซากของทรัพย์สิน ดังนั้น จากการศึกษาผลตอบแทนของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ในโรงเรือนแบบปิดตามพันธะสัญญาแบบวิธีประกันราคาและวิธีรับจ้างเลี้ยง จำแนกตามกลุ่มที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่นของเกษตรกรจังหวัดลำปาง ได้ผลสรุปของการศึกษา ดังนี้

1. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ตามพันธะสัญญาแบบวิธีประกันราคา

1.1 กลุ่มที่ 1 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 6,000–8,500 ตัว มีจำนวน 9 ราย ตลอดอายุโครงการ 12 ปี มีรายได้หรือผลตอบแทนจากการเลี้ยงไก่เนื้อทั้งหมด เท่ากับ 3,667,753.18–10,464,527.87 บาท (ตาราง 4.59)

1.2 กลุ่มที่ 2 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 9,000–10,000 ตัว มีจำนวน 11 ราย ตลอดอายุโครงการ 12 ปี มีรายได้หรือผลตอบแทนจากการเลี้ยงไก่เนื้อทั้งหมด เท่ากับ 4,426,616.45–12,629,653.35 (ตาราง 4.60)

2. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ตามพันธะสัญญาแบบวิธีรับจ้างเลี้ยง

2.1 กลุ่มที่ 1 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 6,000–8,500 ตัว มีจำนวน 10 ราย ตลอดอายุโครงการ 12 ปี มีรายได้หรือผลตอบแทนจากการเลี้ยงไก่เนื้อทั้งหมด เท่ากับ 271,413.27 – 774,373.73 บาท (ตาราง 4.61)

2.2 กลุ่มที่ 2 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 9,000–10,000 ตัว มีจำนวน 1 ราย ตลอดอายุโครงการ 12 ปี มีรายได้หรือผลตอบแทนจากการเลี้ยงไก่เนื้อทั้งหมด เท่ากับ 434,896.00 – 1,240,809.04 บาท (ตาราง 4.62)

การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนการเลี้ยงไก่เนื้อ ตามพันธะสัญญาแบบวิธีประกันราคาและวิธีรับจ้างเลี้ยง จำแนกตามจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ผลตอบแทน ตลอดอายุโครงการ จำนวน 12 ปี ตามจำนวนปีที่จ่ายชำระคืนเงินให้แก่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ระยะเวลาคืนทุน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ และอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง โดยมีรายละเอียด ดังตาราง 5.1 ดังนี้

ตาราง 5.1 แสดงรายละเอียดการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญาวิธีประกันราคาและวิธีรับจ้างเลี้ยงตามจำนวนไก่ที่เลี้ยงต่อรุ่น

รายการวิเคราะห์ ผลตอบแทนทางการเงิน	การเลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญา			
	วิธีประกันราคา		วิธีรับจ้างเลี้ยง	
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
วิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period : PP)	4 ปี 4 เดือน กับ 7 วัน	4 ปี 10 เดือน กับ 20 วัน	6 ปี 4 เดือน กับ 14 วัน	4 ปี 2 เดือน กับ 9 วัน
วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV)	2,469,239.32	2,159,904.46	855,998.93	2,560,719.31
วิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง (Internal Rate of Return : IRR)	27.11	23.77	16.22	27.12

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตาราง 5.1 แสดงรายละเอียดการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญาวิธีประกันราคาและวิธีรับจ้างเลี้ยงตามจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่นทั้ง 2 กลุ่ม มีรายละเอียด ดังนี้

1. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ตามพันธะสัญญาแบบวิธีประกันราคา

1.1 กลุ่มที่ 1 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 6,000–8,500 ตัว มีจำนวน 9 ราย จากผลการศึกษากการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงิน พบว่ามีระยะเวลาคืนทุนอยู่ที่ 4 ปี 4 เดือนกับ 7 วัน มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราคิดลด (Discount Rate) ร้อยละ 6.75 เท่ากับ 2,469,239.32 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์ และมีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง มีค่าเท่ากับร้อยละ 27.11 ซึ่งมีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

1.2 กลุ่มที่ 2 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 9,000–10,000 ตัว มีจำนวน 11 ราย จากผลการศึกษา การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงิน พบว่ามีระยะเวลาคืนทุนอยู่ที่ 4 ปี 10 เดือนกับ 20 วัน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ที่อัตราคิดลด (Discount Rate) ร้อยละ 6.75 เท่ากับ 2,159,904.46 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์ และมีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง มีค่าเท่ากับร้อยละ 23.77 ซึ่งมีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

2. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ตามพันธะสัญญาแบบวิธีรับจ้างเลี้ยง

2.1 กลุ่มที่ 1 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 6,000–8,500 ตัว มีจำนวน 10 ราย จากผลการศึกษา การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงิน พบว่ามีระยะเวลาคืนทุนอยู่ที่ 6 ปี 4 เดือนกับ 14 วัน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ที่อัตราคิดลด (Discount Rate) ร้อยละ 6.75 เท่ากับ 855,998.93 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์ และมีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง มีค่าเท่ากับร้อยละ 16.22 ซึ่งมีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

2.2 กลุ่มที่ 2 เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 9,000–10,000 ตัว มีจำนวน 1 ราย จากผลการศึกษา การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงิน พบว่ามีระยะเวลาคืนทุนอยู่ที่ 4 ปี 2 เดือนกับ 9 วัน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ที่อัตราคิดลด (Discount Rate) ร้อยละ 6.75 เท่ากับ 2,560,719.31 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์ และมีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง มีค่าเท่ากับร้อยละ 27.12 ซึ่งมีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

จากการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงไก่เนื้อแบบวิธีประกันราคาและวิธีรับจ้างเลี้ยงในโรงเรียนแบบปิดของเกษตรกร จังหวัดลำปาง เมื่อจัดอันดับระยะเวลาคืนทุนที่เร็วที่สุด พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ตามพันธะสัญญาแบบวิธีรับจ้างเลี้ยงของกลุ่มที่ 2 คือ เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 9,000–10,000 ตัว มีระยะเวลาคืนทุนอยู่ที่ 4 ปี 2 เดือนกับ 9 วัน รองลงมา คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญาแบบวิธีประกันราคาของกลุ่มที่ 1 คือ เกษตรกรที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 6,000–8,500 ตัว มีระยะเวลาคืนทุนอยู่ที่ 4 ปี 4 เดือนกับ 7 วัน จากผลการศึกษา แสดงว่า การลงทุนเลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญาวิธีการเลี้ยงรับจ้างเลี้ยง สำหรับโรงเรียนที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 9,000 -10,000 ตัว มีความน่าสนใจ อีกทั้ง มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราคิดลด (Discount Rate) ร้อยละ 6.75 เท่ากับ 2,560,719.31 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์ และมีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง มีค่าเท่ากับร้อยละ 27.12 ซึ่งมีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จากผลการศึกษา พบว่า การลงทุนเลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญาวิธีการเลี้ยงรับจ้างเลี้ยง สำหรับโรงเรียนที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญาต่อรุ่น จำนวน 6,000-8,500 ตัว จำนวน 10 ราย มีระยะเวลาคืนทุนที่ใช้เวลานานที่สุด คือ 6 ปี 4 เดือนกับ 14 วัน เนื่องจากรายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับจำนวนของไก่ที่

เลี้ยง คือรายได้จากการรับจ้างเลี้ยงไก่เนื้อมีชีวิต จากข้อมูล พบว่าประชากรในกลุ่มดังกล่าว มีค่าเฉลี่ยจำนวนไก่ที่เลี้ยงทั้งปีต่อโรงเรียนน้อยที่สุด ดังนั้น จึงมีผลให้ผลตอบแทนของกลุ่มนี้น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงไก่เนื้อ

จากการศึกษา พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญาแบบวิธีประกันราคาและวิธีรับจ้างเลี้ยงในโรงเรียนแบบปิดของเกษตรกรจังหวัดลำปาง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สภาพพันธุ์ไก่ที่เกษตรกรได้รับจากบริษัทคู่สัญญาในแต่ละรุ่น มีสภาพไม่คงที่และไม่สม่ำเสมอ ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะมีผลต่อประสิทธิภาพในการเลี้ยงไก่ในรุ่น(งวด)นั้นๆ
2. ระบบไฟฟ้าในเขตท้องที่มีปัญหาซึ่งมีผลต่ออุณหภูมิในโรงเรียนที่มีการเลี้ยงไก่เนื้อ
3. ขาดแรงงาน
4. เกิดภัยธรรมชาติทำให้โรงเรียนมีสภาพชำรุดเสียหาย
5. การดูแลรักษาความสะอาดของอุปกรณ์ในการเลี้ยง มีไม่เพียงพอ เช่น น้ำที่ใช้ในการเลี้ยงไก่เนื้อไม่สะอาดมีผลทำให้การเลี้ยงไก่ไม่มีประสิทธิภาพ
6. การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศอย่างรวดเร็วทำให้ไก่ปรับอุณหภูมิไม่ทัน
7. ความเข้าใจในการจัดการการเลี้ยงไก่ ของเกษตรกรทำให้ประสิทธิภาพในการเลี้ยงไก่ไม่ดีเพียงพอ
8. ไก่เกิดโรคระบาด
9. สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการเลี้ยงไก่ เนื่องจากสถานที่ตั้งโรงเรียนตั้งอยู่บริเวณใกล้แหล่งชุมชน เช่น มูลไก่ส่งกลิ่นรอบๆบริเวณพื้นที่เลี้ยง
10. ระยะเวลาในการพักเล้านานเกินไปทำให้เกษตรกรขาดรายได้จากการเลี้ยงไก่

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงไก่เนื้อแบบวิธีประกันราคาและวิธีรับจ้างเลี้ยงในโรงเรียนแบบปิดของเกษตรกร จังหวัดลำปาง นำมาเปรียบเทียบกับบททวนวรรณกรรมที่อ้างอิงถึงพบว่า การวิเคราะห์ผลการศึกษาของสุพจน์ วงศ์ดี (2543) และเสนห์ เทียนแก้ว (2544) มีความสอดคล้องกันกับของผู้ศึกษาคือ จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินมูลค่าปัจจุบันสุทธิ การลงทุนเลี้ยงไก่เนื้อ ในโรงเรียนระบบปิด ขนาดกลางของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ มีค่ามากกว่า 0 และอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง มีค่ามากกว่าอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่

ต้องการ ดังนั้นจากผลการศึกษาคำวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินของเกษตรกรที่มีการลงทุน เลี้ยงไก่เนื้อหรือไก่กระตังในโรงเรือนแบบปิด พบว่า เป็นโครงการที่มีความเหมาะสมต่อการลงทุน

ข้อค้นพบจากการศึกษา

จากการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงไก่เนื้อแบบวิธีประกันราคาและวิธีรับจ้างเลี้ยงในโรงเรือนแบบปิดของเกษตรกร จังหวัดลำปาง ในส่วนของรายการต้นทุนของการเลี้ยงไก่เนื้อในแต่ละพันธะสัญญา พบว่า มีรายละเอียดดังนี้

1. ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ตามพันธะสัญญาแบบวิธีประกันราคา ต้องรับผิดชอบต้นทุนในส่วนของวัตถุดิบ เช่น ค่าใช้จ่ายในการซื้อพันธุ์ไก่ ค่าอาหารไก่ ค่าเคมีภัณฑ์ และเวชภัณฑ์ แต่เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญา วิธีรับจ้างเลี้ยง ไม่ต้องรับผิดชอบในต้นทุนดังกล่าว ดังนั้น มีผลทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนจากการเลี้ยงไก่สูงกว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญาวิธีประกันราคา

2. ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ตามพันธะสัญญาแบบวิธีประกันราคา ในส่วนของวัตถุดิบ ประเภทค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าอาหารไก่ พบว่า เป็นค่าใช้จ่ายที่ทำให้เกิดต้นทุนการผลิตที่สูงสุด ดังนั้น หากเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ มีประสบการณ์และความชำนาญในการเลี้ยงจะสามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตได้ด้วยการควบคุมและกำหนดจำนวนปริมาณของการใช้อาหารไก่โดยไม่ส่งผลกระทบต่ออัตราการเจริญเติบโตของไก่ น้ำหนักตัวของไก่ได้ตามมาตรฐานที่บริษัทกำหนด ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในส่วนของต้นทุนค่าอาหารไก่ลดน้อยลง จึงมีผลทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อตามพันธะสัญญาวิธีประกันราคาได้รับผลตอบแทนจากการเลี้ยงไก่ที่สูงขึ้น

ข้อจำกัดในการศึกษา

1. การศึกษานี้ จำกัดอยู่ในเขต 3 อำเภอตัวอย่าง ซึ่งเป็นอำเภอที่มีการเกษตรกรรมที่เลี้ยงไก่เนื้อ มากที่สุด 3 อันดับ ในจังหวัดลำปาง เท่านั้น คือ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอสบปราบ และอำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง เฉพาะฟาร์มขนาดกลาง ที่มีสัญญาการเลี้ยงไก่กับบริษัทครบวงจร อยู่ระหว่าง 6,000–10,000 ตัว ในโรงเรือนแบบปิดเท่านั้น ดังนั้น การนำแนวการศึกษาไปใช้จะต้องคำนึงถึงข้อกำหนดเรื่องเขตการศึกษาให้เหมาะสม

2. ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ตามพันธะสัญญารับจ้างเลี้ยง ในโรงเรือนแบบปิด ที่มีจำนวนไก่ที่เลี้ยงตามสัญญา จำนวน 9,000 – 10,000 ตัวต่อรุ่น มีจำนวน 1 ราย เท่านั้น ดังนั้น ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงไก่เนื้อ ตามพันธะสัญญารับจ้างเลี้ยงของกลุ่มนี้ จะใช้ข้อมูลตามแบบสอบถาม

3. ต้นทุนและผลตอบแทนที่ได้ ขึ้นอยู่กับ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และจากการสัมภาษณ์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อในแต่ละพื้นที่สัตตวรรษ หากข้อมูลที่ได้ไม่ตรงตามความเป็นจริง จะทำให้ต้นทุนและผลตอบแทนจากการศึกษาในครั้งนี้ คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง

4. ระยะเวลาของการศึกษาอยู่ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2552 หากระยะเวลาเปลี่ยนไป อาจมีผลต่อต้นทุนและผลตอบแทนที่ได้รับจากการศึกษา การเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้น มีผลต่อการศึกษาในครั้งนี้ เช่น ต้นทุนที่เกี่ยวข้องในการเลี้ยงไก่เนื้อ ผลตอบแทนที่เกษตรกรพึงได้รับในแต่ละรุ่น (งวด) รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย สภาวะเศรษฐกิจ และการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

ในการวิเคราะห์ การศึกษาเปรียบเทียบ ต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงไก่เนื้อแบบวิธีประกันราคาและวิธีรับจ้างเลี้ยง ใน โรงเรือนแบบปิดของเกษตรกร จังหวัดลำปาง มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การเลี้ยงไก่เนื้อของไทยในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงตามพันธะสัญญา กับบริษัทครบวงจร เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงจากการขาดทุน เกษตรกรผู้เลี้ยงจะไม่มีโอกาสได้รับรายได้เพิ่มขึ้นเมื่อราคาเนื้อไก่ปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากข้อผูกมัดตามสัญญา ดังนั้นเกษตรกรผู้เลี้ยงจึงควรศึกษาเปรียบเทียบเงื่อนไขด้านรายได้และค่าใช้จ่ายในสัญญาก่อนการตัดสินใจทำสัญญาการเลี้ยงไก่เนื้อ เพื่อผลตอบแทนอันสูงสุดของเกษตรกรผู้เลี้ยง รวมทั้งควรมีการเก็บรักษาสัญญาเพื่อเป็นหลักฐานของการดำเนินการในการเลี้ยงไก่เนื้อ ในอนาคต

2. อุตสาหกรรมการผลิตไก่เนื้อในประเทศไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง ถือเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญต่อผู้บริโภค รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการดูแลเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อไม่ให้เกิดการเอาเปรียบจากการที่เกษตรกรได้จัดทำพันธะสัญญาการเลี้ยงกับบริษัทครบวงจร ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมและเพิ่มความมั่นใจให้แก่เกษตรกรผู้สนใจทำการลงทุนการเลี้ยงไก่เนื้อต่อไปในอนาคต

3. การเลี้ยงไก่เนื้อในโรงเรือนแบบปิด ควรต้องระมัดระวังในเรื่องของความสะอาด และการติดเชื้อเป็นอย่างมาก หากเกิดการระบาดของโรคไก่เนื้อ จะทำให้มีการแพร่กระจายของโรคไปอย่างรวดเร็ว อาจทำให้ไก่เนื้อตายทั้งฟาร์มได้ ดังนั้นเกษตรกรผู้เลี้ยงที่ขาดประสบการณ์หรือความชำนาญในการเลี้ยง ควรศึกษาและหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อในโรงเรือนแบบปิดให้เข้าใจก่อนการลงทุน